

Gäller för: Verksamhet Läkemedel

Giltig från: 2026-04-01

Innehållsansvar: Mikael Karlsson, (mikka15), Receptarie

Giltig till: 2028-03-23

Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad

Godkänd av: Peter Amundin, (petam1), Verksamhetschef

Arbetsuppgifter i VNL

Revideringar i denna version

Uppdaterade ansvarsbeskrivning för VNL-Apotekstekniker.
Uppdaterade ansvarsbeskrivning för utökade VNL-Apotekstekniker.
Ändrat rubrik från påfyllnad till mottagning och påfyllnad av läkemedelsleveranser. Reviderat kapitel om läkemedelsleveranser.
Licensläkemedel i VNL reviderat i sin helhet. Stöd VNL dokument utgår.
Hygien kapitalet är reviderat i sin helhet. Nytt stycke om returläkemedel.
Borttag av Samlokalisering. Borttag av Kassation av läkemedel. Stycke Indragningar omarbetad. Borttag av stycke Lokationsrapport till Nödparm. Borttag av stycke Sällanstädning som sköts av extern part.
Borttag av stycke Röda rader och C sortiment. Årlig inventering ändrad till enbart noll. Stycke Akutväskor, Faktorkoncentrat i VNL, Krisberedskapsläkemedel i VNL, Hantering Dexrazoxan (Savene) borttag och flyttad till bilaga 2. Redaktionella förändringar.

Syfte

Att säkerställa god kvalitet i drift och lagerhållning på alla VNL inom SU.

Förkortningar

VNL – VårdnäraLäkemedelsförråd

PNL – PatientnäraLäkemedelsförråd

BP – Beställningspunkt

Arbetsbeskrivning

Arbetsuppgifter utförs enligt regional instruktion QSA311 Skötsel VNL, QSA312 Lagerhantering i VNL samt QSA313 Hantering av narkotikaklassade läkemedel i VNL. Lokala tillägg enligt nedan.

Ansvarsfördelning

VNL-apotekstekniker

- Fylla på VNL inklusive samlokalisationsmärkning enligt [Mall etikett utbyte](#), vid behov i samråd med farmaceut
- Kunna utföra hållbarhetskontroll steg 1 och steg 2
- Tilläggsmärker i VNL

Utökad VNL-apotekstekniker

Ovanstående punkter samt

- Genomför varunummerbyten och lagerplatsförändringar
- Uppdaterar varuregistren i nödpärm
- Uppdaterar lagerplatsindelning
- Daterar och signerar lagervårdsfilen
- Uppdaterar nödpärmen med aktuell lagerplatsrapport
- Bygger vid behov om dispenserlådor
- Uppföljningskontroll av hållbarhet i Horatio
- Bedömning av returläkemedel som kan inlagras i VNL
- Skylta inför driftsättning några arbetsdagar innan, i VNL
- Dokumenterar i månads-sällan checklistan att storstäd i VNL har utförts

VNL-ansvarig farmaceut

Årlig VNL-analys samt löpande sortimentsjustering

Städ av VNL -automat

Städ av läkemedelsautomater görs enligt [QSA311 Skötsel VNL.pdf](#)

Genomfört städ dokumenteras på månads-/sällanchecklista VNL som finns på SharePoint.

Dagliga arbetsuppgifter

Temperatur

Övervakning av kyl- och rumstemperatur sker via Boomerang. Larm förmedlas från Boomerang till funktionsbrevlådan.

Översikt i VNL

Vid varje påfyllnadstillfälle kontrollera följande och fyll på vid behov:

- Extralager
- Förbrukningsmateriel
- Extra etikettrulle vid etikettskrivaren
- Handdesinfektion
- Loggboken och åtgärda eventuella meddelanden. Alla meddelanden besvaras, även de som inte kräver åtgärd. En kort beskrivning ska anges av vad som har gjorts. Avsluta med förnamn samt ”VNL”
- Tömma backen märkt ”Från PNL”
- Behållare för kasserade läkemedel, byt vid behov
- Automatskärmens, etikettskrivarens, scannerns funktionalitet

Mottagning och påfyllnad av läkemedelsleveranser

Internlogistik levererar läkemedel till vätskelagret och till Mölndal, där mottagande sker i varucellen. Antal kollin och backar fastställs av internlogistik genom skanning av samtliga backar. Efter genomförd skanning registreras leveransen genom avläsning av en 2D-kod på väggen, vilken bekräftar antal överlämnade backar.

Påfyllnad av läkemedel görs enligt [QSA312 Lagerhantering i VNL.pdf](#)

I samband med påfyllnad ska lagersaldot i lagerplatsen alltid kontrollräknas. För tabletter som förvaras i burk räcker det med en uppskattning av antalet tabletter. Narkotikaklassade läkemedel ska alltid kontrollräknas, oavsett förpackningstyp.

Läkemedel får endast placeras utanför sin ytterförpackning om varje enhet (tablett i blister, ampull, plåster etc.) är försedd med produktnamn, batch och utgångsdatum.

Kylvaror som kräver obruten kylkedja levereras i speciell vadderad kylback och måste vara kvar i kylbacken fram till infattningen i VNL-kylskåpet, samt infattas före kl. 15.00

Narkotikaklassade läkemedel

Påfyllnad och saldokontroll sker enligt ovan. Vid avvikande händelser ska dessa dokumenteras enligt rutin [Hantering av avvikande händelser Läkemedelsservice \(vgregion.se\)](#). I de fall då saldot i automaten är högre än förväntat korrigeras saldot och ingen avvikelse skrivs.

Extralager av narkotikaklassade läkemedel dokumenteras på SharePoint. Saldot inventeras månadsvis i samband med ordinarie inventering.

Läkemedel som får kortare hållbarhet än vad som anges på förpackningen, då den öppnats:

Märk upp lagerplatsen: ”Notera i loggboken då förpackningen öppnas” och vid bruten förpackning ska den märkas upp med en orange hållbarhetsetikett.

Vid saldo noll i samband med påfyllnad anges datum i automaten som om förpackningen öppnats vid påfyllnadstillfället. Datum justeras sedan framåt efter öppnandet. Se [Specialfallslista.docx](#) över aktuella läkemedel.

För läkemedel med förkortad hållbarhet efter öppnande enligt specialfallslistan gäller följande.

- För datum 1-20:e anges hållbarheten föregående månad
- För datum 21-31:e anges hållbarheten samma månad

Veckovisa arbetsuppgifter

Töm sopor och återvinning

Torka av arbetsbänkar, dörr-, och kylskåpshandtag med ytdesinfektion. Använd engångsduk

Månadsvisa arbetsuppgifter

Hållbarhetskontroll

Hållbarhetskontroll utförs före den 20:e varje månad.

Narkotikaklassade läkemedel ska aidentifieras. Kassationen ska dubbelsigneras på hållbarhetslistan. Listan arkiveras.

Hållbarhetskontroll dokumenteras på månads-/sällanchecklista VNL som finns på SharePoint.

Inventering av narkotikaklassade läkemedel

Inventering av narkotikaklassade läkemedel sker enligt månads-/sällanchecklista VNL som finns på SharePoint.

Extra lager av narkotika inventeras månadsvis, jämförs med fil Extralager narkotika på SharePoint.

Lista över de läkemedel som ska inventeras skrivs ut från Hamlet. Som underlag används sortimentslistan, vilken filtreras på narkotika och lagerplatstyp. Listan är ett arbetsdokument och ska inte arkiveras.

Vid inventeringstillfället ska alla aktuella läkemedel, inklusive de med saldo 0 öppnas. Kontroll ska ske av både saldo och hållbarhetsdatum mot angivet i automatdatorn. Avvikelse åtgärdas och korrigeras direkt och rapporteras enligt lokal rutin Hantering av avvikande händelser inom Läkemedelsservice.

I samband med inventering ska rapporten Orsakskodrapport hämtas från TouchPoint Medical och granskas med avseende på behållningsbekräftelser. Rapporten ska inte arkiveras men eventuella avvikelser rapporteras enligt ovan.

Genomförd inventering dokumenteras på månads-/sällanchecklista VNL som finns på SharePoint.

Årliga arbetsuppgifter

Årlig inventering

Underlag för inventering tas fram av VNL-ansvariga med hjälp av sortimentsanalysverktyget, vilket laddas ner från SharePoint.

I sortimentsanalysverktyget filtreras ”noll” fram under kolumnen Låg årsförbrukning. Narkotikaklassade läkemedel filtreras bort eftersom de inventeras minst var 3:e månad. En kolumn läggs till längst till höger i underlaget för övriga kommentarer.

Vartannat år arbetsuppgifter

- Dispensarlådor invändigt
- Plastlock och lådor i kabinett

Genomfört städ dokumenteras på månads-/sällanchecklista VNL som finns på SharePoint.

Övrigt

Retur av läkemedel till VNL

För icke narkotikaklassade läkemedel se [QSA312 Lagerhantering i VNL.pdf](#)

För narkotikaklassade läkemedel till VNL från PNL, ska läkemedlet överlämnas tillsammans med bilaga 1 ”Överlämning av narkotikaklassade läkemedel till VNL från PNL”. Bilagan dubbelsigneras i två exemplar av överlämnande vårdpersonal och apotekstekniker/farmaceut från Läkemedelsservice. Ett exemplar

arkiveras i pärm på aktuellt sjukhustomt och ett exemplar lämnas till överlämnande PNL. Läkemedlets kurans ska bedömas av farmaceut eller utökad VNL-apotekstekniker före påfyllnad.

Återlämnat läkemedel kommer sjukhuset tillgodo och enskild avdelning krediteras inte.

Hygien

Ur förtroendesynvinkel rekommenderas arbetskläder i samband med VNL arbete exempelvis vid påfyllnad och narkotikainventering. Enstaka uppdrag eller kontroller kräver inte arbetskläder.

Vid kontakt med läkemedlets innerförpackning exempelvis lösa tabletter i burk etc., ska handskar eller sked användas.

Indragningar

För hantering av indragning, se [QSA107 Indragning av läkemedel](#)

Kontroll av indragningsskrivelse ansvaras av VNL ansvariga. Det innebär att kontroll i VNL kan delegeras och utföras av apotekstekniker. Indragningsskrivelsen ska signeras och sparas i pärm av den som utför kontrollen i VNL.

Sanering av spill i VNL

Vid alla former utav kross eller spill isolera området. Utred vilket läkemedel det gäller. Om detta inte kan fastställas utgå från hantering enligt punkt 5.

1. Spill/hantering av hela tabletter/kapslar använd handskar eller sked.
2. Spill/hantering av krossade tabletter/kapslar, kross av injektionsflaska med pulver eller vätska **förutom** ATC-kod J01C och J01D, J05, L01; L02, L03 och L04 använd handskar. Absorbera läkemedel med torkduk eller motsvarande, eventuellt fuktad med vatten. Torka av med rikligt med vatten och torka torrt. Använt material läggs i kärl för läkemedelsavfall.
3. Spill/hantering av krossade tabletter/kapslar, kross av injektionsflaska med pulver eller vätska av antibakteriella läkemedel ATC-kod J01C och J01D.
Vid rengöring av spill på golv eller andra ytor ta på skyddsrock och använd handskar och andningsskydd (material finns i CODAN Chemoprotect spillbox). Absorbera läkemedel med torkduk eller motsvarande, eventuellt fuktad med vatten. Torka av med rikligt med vatten och torka torrt. Använt material läggs

först i påse som försluts påsen läggs sedan i kärl för läkemedelsavfall.

4. Spill/hantering av krossade tabletter/kapslar, kross av injektionsflaska med pulver eller vätska av Cytostatiska/cytotoxiska läkemedel och Virushämmande medel för systemiskt bruk ATC-kod J0, L01; L02; L03, L04 Använd CODAN Chemoprotect spillbox. Användarinstruktioner medföljer boxen. För mer information se [Hantering av cytostatika och cytotoxiska läkemedel](#)

Om boxen används kontakta CODAN Chemoprotect spillbox ansvarig som ser till att boxen kompletteras eller köps ny vid behov. Spillboxen finns på Mölndal i VNL M1, på Sahlgrenska i slussen utanför VNL S1A och på Östra i vVNL.

Registrera alla avvikelser gällande spill i MedControl Pro.

Brandsläckare VNL

Kontroll av brandsläckare i VNL utförs av externt företag.

Relaterad information

Bilaga 1. Överlämning av narkotikaklassade läkemedel till VNL från PNL

Bilaga 2. Läkemedel som ska lagerhållas i VNL

Uppföljning, utvärdering och revision

VNL-ansvariga och utökade VNL-apotekstekniker, Läkemedelsservice

Granskare/arbetsgrupp

VNL-ansvariga och utökade VNL-apotekstekniker,
Läkemedelsservice

Ulrika Nimblad, kvalitetsansvarig, Läkemedelsservice

Tomas Lundkvist, enhetschef, Läkemedelsservice

Bilaga 1. Överlämning av narkotikaklassade läkemedel till VNL från PNL

Datum: _____ - _____ - _____ PNL: _____

Läkemedel: _____

Mängd: _____

ID-kontroll av Tjänste-ID + ska utföras av båda parter!

Underskrift sjuksköterska / farmaceut / läkemedelsservice
apotekstekniker:

Namnteckning: _____

VgrId: _____

Underskrift Läkemedelsservice apotekstekniker / farmaceut:

Namnteckning: _____

VgrId: _____

Inlagring i VNL godkänd av farmaceut/utökad VNL-apotekstekniker:

Namnteckning: _____

VgrId: _____

Dokumentet signeras i två exemplar. Ett förvaras i läkemedelsrum på överlämnande PNL och ett hos Läkemedelsservice.

Bilaga 2. Läkemedel som ska lagerhållas i VNL

Typ	Läkemedel	Sjukhustomt	Antal (förp)	Referens
Akutväska	Se rutin	Alla		Rutin: Akutväska barn & vuxen läkemedel
Antidot				

	Praxbind 50mg/ml	Alla	2	Lista: Antidotlista sorterad på preparatnamn
	Insulin Aspart 100E7ml, inj flaska	Alla	4	
Dossortiment	Se lista	Alla		Vårdgivarwebben
Faktorkoncentrat				
	Atenativ 500IE	Sahlgrenska Östra	Sahlgrenska: 11 Östra: 3	
	Atenativ 1000IE	Östra	6	
	NovoSeven 1mg	Östra	1	
	NovoSeven 2mg	Sahlgrenska Östra	Sahlgrenska: 4 Östra: 3	
	Confidex 500IE	Alla	Mölndal: 16 Sahlgrenska: 20 Östra: 16	
	Fibryga 1g	Alla	Mölndal: 6 Sahlgrenska: 20 Östra: 12	
Krisberedskap	Se excellfil	Alla		Beredskap av läkemedel vid katastrof
Special				
	Berinert 500IE	Alla	Mölndal: 1 Sahlgrenska: 2 Östra: 1	Se rutinerna Hereditärt angioödem – Akutbehandling av hereditärt angioödem HAE och Angioödem – Behandling av ACEhämmarutlöst angioödem
	Icatibant 30mg	Alla	1	
	Produodopa 240 mg/ml+12 mg/ml 10ml	Alla	1	Se rutin: Parkinsonläkemedel vid sväljningssvårigheter eller tarmvila
	Savene	Sahlgrenska	1	Se rutin QSA761 Varubeställning Läkemedel och övrigt material

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Läkemedel

Innehållsansvar: Mikael Karlsson, (mikka15), Receptarie

Granskad av: Ulrika Nimblad, (ulrni18), Apotekare, Tomas Lundkvist, (tomlu10), Enhetschef

Godkänd av: Peter Amundin, (petam1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9790-1368942477-12

Version: 54.0

Giltig från: 2026-04-01

Giltig till: 2028-03-23